

KATOLIŠKI GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Cena: Posamezna št. L. 15
Naročnina: Mesečna L. 65
Za inozemstvo: Mesečno L. 100

Leto I. - Štev. 10

Gorica - 6. aprila 1949 - Trst

Izhaja vsako sredo

S KOMUNIZMOM NI KOMPROMISA

»Zgodovina papeštva« — je izjavila pred kratkim visoka osebnost »ne pozna pontifikata, ki bi se moral boriti s sličnimi težavami kot današnji Piji XII. Noben prednik ni imel tako nevarnega sovražnika, kot je komunizem«. Zares se je katoliška univerzalna Cerkev znašla pred pokretom, ki ne pozna meja in ki nosi v sebi ideologijo, čeprav napačno, vendar strnjeno, bojevito in nevarno.

Vera je temu pokretu največja nasprotnica. Dolgo so poskušali voditelji iz Kremlja svojo igro prikriti. Trudili so se, da bi ljudskega čuta ne žalili. Radi tega stališča je Politbiro zahteval, da vlade v satelitskih državah, ne dražijo milijonov katolikov, ki so pod njihovim vplivnim področjem in da vzdržujejo navidezno prijazno stališče z Rimom.

Toda to stanje ni moglo biti trajno. Dejansko je začelo proritati že v začetku leta 1948 močno protiversko gibanje iz Rusije proti zapadu. »Komsomolskaya Pravda«, uradno glasilo mladih komunistov, piše: »Napredovanje komunizma zahteva, da se boj proti ostankom verskega čustvovanja poostri«.

Ta program se je začel dejansko uresničevati. V milijonskih nakladah šolskih knjig na Madžarskem je zapisano: »Za Boga na svetu ni več prostora«. V istem trenutku se je poostri gonja v časopisju in po radiu proti duhovščini in nešteti drž. odloki so načrtno začeli onemogočati vsako organizirano versko življenje. Ta bojna napoved komunizma je naperjena predvsem katol. cerkvi. To že radi tega, ker prav ona tostran železnega zastora predstavlja najmočnejše središče odpora proti komunizmu.

Dejansko je pravoslavna cerkev radi tesne povezanosti in poslušnosti napram državi sedaj radi tega postala naravna zaveznica Stalinova.

Najbolj naglo zatirajo cerkev v Romuniji, kjer računajo s spojitvijo te države z Rusijo. Predsednik Gheorghiu Dey in zunanji minister Ana Pauker ostro napadajo cerkev v svojih govorih. Istočasno je vlada dne 17. julija 1948 odpovedala konkordat s sveto stolico. 3. avgusta i. l. so zaprli vse verske šole in njih premoženje zaplenili. Od desetih škofij v deželi je bilo šest ukinjenih in le trem škofom je bilo dovoljeno bivati v državi. Z zapiranjem in deportiranjem duhovnikov se preganjanje nadaljuje.

Istočasno se je organizirala kampanja za odpad Romunov od kat. cerkve. Grožnje z zapori, deportacijo in smrtjo so bile

glavno sredstvo. Nekaj sto grško katoliških (uniatov) duhovnikov je radi nasilja klonilo. Drugi so pobegnili v gore, kjer jih preganja policija. Mnogo je bilo zaprtih in do smrti mučenih. V samostanu Neamt in v zaporu Aind je 342 duhovnikov zaprtih. Ker vse to ni zadoščalo, je bila uniatska romunska cerkev dne 1. okt. 1948 z državnim odlokom razpuščena.

Na Poljskem, kjer je 90% prebivalstva odločnih katolika- nov, se boj proti Cerkvi še ni razvil iz stanja slepomišenja. Tajnik poljske partije Zavadski in predsednik vlade Cyankiewicz vedno poudarjata, da bo Cerkvi v primeru, če bi duhovništvo ne hotelo z vlado sodelovati, napovedan neizprosni boj. Vendar pa je katol. cerkev na Poljskem trdno odločena zoperstaviti se nasilju komunizma, dasi vedo, da je ura preganjanja pred vrati, kar dejansko potrjuje 300 duhovnikov, ki so v zaporih. Istočasno se vrstijo sramotilni sodni procesi proti duhovnikom. Da jih morejo obtožiti, izsiljuje policija z grožnjami in mučenjem otroke, da izjavljajo, kako so jih obtoženi duhovniki zapeljevali.

Kljub nesoglasju med Krem- ljem in Beogradom je vendar soglasje med obema v boju proti Rimu. Tako je pred kratkim izjavil jugoslov. minister Kardelj, da morajo v Jugoslaviji v teku leta 1949 izginiti poslednji znaki katolicizma.

Na Češkoslovaškem je učni minister izrekel: »Naša dežela je po večini katoliška in komunistična. Katol. cerkev more izbirati: ali pojde z ljudstvom, ali pa zanjo ne bo več mesta.«

Češka narodna fronta nazna- nja svoj bojni načrt: Vpliv Vatikana je treba odločno onemogočiti, medtem pa razširiti prepričanje, da je katol. duhovništvo v službi kapitalizma in reakcije. Peleg tega stalno napada časopisje in radio duhovništvo, zlasti praškega nadškofa msgr. Berana. Obtožuje jih, da so sovražniki ljudske demokracije. Očitno je, da je pri tej gonji način in obtožba zelo podobna oni iz boja proti msgr. Mindszentyju.

Primas Madžarske je postal simbol. Napad nanj je bil z veliko skrbnostjo pripravljen. Delali so po preizkušenih ruskih metodah. Tako so bile že v začetku decembra poslani skupine tajnih ruskih policistov v Budimpešto, med njimi tudi dr. Kaftanov, izvedenec v uporabi mamilih sredstev, kar že kaže, da je Moskva pripisovala akciji proti Mindszenty-ju posebno vlogo.

Jasno je torej, da je na vseh frontah satelitskih držav začela ostra ofenziva proti religiji in v prvi vrsti proti katoliški cerkvi.

Razgled po svetu

Sovjetski pritisk na Perzijo

Sovjetska zveza, ki pravi, da vedno štiti pravice malih narodov, se je spravila nad svojo majhno sosedo Perzijo, katera ji je med vojno veliko pomagala. Na mejo je poslala večje vojaške sile, s katerimi podpira svoj politični pritisk.

Francosko italijanska carinska zveza

Dne 26. marca sta francoski in italijanski zunanji minister podpisala pogodbo o carinski zvezi med Italijo in Francijo. Pričakujejo, da bo v enem letu odpravljena carina med obema državama in da se bo morda ta zveza pridružila podobni zvezi med Belgijo, Nizozemsko in Luksemburško.

Sovjetski protest proti Atlantski zvezi

Sovjetska zveza je uradno protestirala proti pogodbi o obrambni zvezi med atlantskimi državami, ki je bila podpisana v Washingtonu 4. aprila. To je popolnoma razumljivo, če pomislimo, da je glavni namen Atlantske zveze preprečiti Sovjetski zvezi, da bi pogoltnila zdaj eno, zdaj drugo majhno državo, dokler ne bi končno začela vojne za zavojevanje celega sveta. Atlantska obrambna pogodba ji bo to preprečila.

Jugoslavija in sosede

Kominformistične države stopnjujejo pritisk na Titovo vlado. V Bolgariji in Albaniji

Francoske volitve

V Franciji so se končale tako imenovane kantonalne volitve. Značilno je, da so komunisti pri teh volitvah zelo pogoreli. Največ glasov je dobila stranka generala De Gaulla, vendar pa imajo lepo večino stranke, ki sodelujejo v sedanjih vladi. Francosko ljudstvo torej obrača hrbet komunistom, ki jim je več hlapčevstvo do tujih nasilnikov kot služba lastnih domovin.

Sirija

V Siriji je vojska izvedla državni udar. Odstavila je sedanjo vlado in razglasila obsedno stanje. Pravijo, da bodo knalu volitve za novo ustavno vlado.

Iz življenja Cerkve

Francoski škof občuduje vzgojo Združenih držav

Monsinjor Pierre M. Theas, škof iz Lourdesa, je v spremstvu kanonika Louisa Larribera na šesttedenskem obisku v Ameriki. Obiskal je New York, Quebec, Boston, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Chicago in Pittsburgh.

Tam je škof izjavil, da so »prijateljski, domači duh« med učitelji in študenti v Združenih državah, kakovost šolskih stavb in opreme ter napredni vzgojni sistem v Združenih državah občudovanja vredni. »Kamor koli smo prišli, smo videli nove šolske zgradbe ali pa načrte zanje.«

Škof je dalje izjavil, da je napravilo na njega obširno zanimanje za cerkev globok vtis. »Vse dni v tednu je prihajalo prebivalstvo v cerkev.«

Škof je dostavil, da je katoliško gibanje v Združenih državah zelo aktivno in da napreduje ter da se ameriški katoliki živo zanimajo za Francijo.

Škof Theas je posvetil del svojega časa za pridobitev a-

meriških škofov za »pax Christi«, za molitev vseh narodov za mir.

Škof je ravnatelj ustanove »pax Christi«; izjavil je, da pričakuje ameriške delegate na mednarodno konferenco ustanove »pax Christi«, ki bo v Lourdesu od 21. do 24. julija, in dostavil, da se je lanske konference udeležilo po svojih predstavnikih in romariih 26 narodov.

Cerkve v težkih preiskunjah

Iz Češkoslovaške poročajo, da se bodo prihodnji teden sestali češki in slovaški škofje in razpravljali o pogajanjih za ureditev odnosov med Cerkvijo in državo. Ti odnosi so zelo napeti, ker so komunisti pod različnimi pretvezami zaprli okoli 120 duhovnikov. Še hujši je položaj katoliške duhovščine v Sloveniji. »Ljudska pravica« z dne 24. marca poroča, da so v Sloveniji proglasili 48 duhovnikov za »vojne zločince«; nad 200 duhovnikov je moralo zaradi brezbožnega komunizma zapustiti domovino, 27 duhovnikov se je moralo za-

govarjati pred »sodiščem« zaradi »proti ljudskega in protidržavnega delovanja«, kar pomeni, da niso klonili pred nasiljem, marveč so bili raje pripravljeno trpeti za vero, 27 duhovnikov pa se je moralo zagovarjati pred sodiščem zaradi »sabotaž in memorale«. Skupno so torej tirali pred sodišče in obsodili 53 slovenskih duhovnikov; in to pod najbolj neverjetnimi pretvezami! Iz tega najbolj vidimo, kaj vse zmore človeška zloba! Zato pa molimo vsi za svoje trpeče brate v Kristusu!

Odnos med fantom in dekletom

Različnost moške in ženske duševnosti v razvojni dobi.

(Nadaljevanje)

Deklica ima v razvojni dobi tudi te duševne poteze, le da so nekoliko omiljene. Njena duša skozi zamegljenost bolj jasno preseva kakor dečkova. V dorasčajoči deklici je čudna zmes divjosti in otroškosti. Preplavaljo jo čustva, zdaj bolest nad vsem, zdaj prekripanjavajoče veselje. V tej dobi hoče veljati za starejšo in zrelejšo. Pri njej je pozornost bolj obrnjena nase kakor pri dečku.

Telesno trpi deklica mučno motnje. Nekateri deli ji prej dorastejo ko drugi. Srce je morda nekaj časa premajhno, zato močno bije; tudi krvni obtok je zato bolj šibak, od tod bledikavost, ki pa še ni znak slabokrvnosti. Večkrat se oglašajo glavobol in utrujenost, slabost in druge nevspečnosti.

Tudi deklica hoče pomantkljivosti svoje osebnosti dopolniti pri drugi osebi, a še vedno pri osebi istega spola. Išče si prijateljice in zaupnice, navdušuje se za vzgojiteljico, učiteljico itd.

V razvojni dobi spolnost sprva še miruje. Razvoj trešči med njiju, da se odbijata in prezirata, tudi ako sta v otroški dobi bila več skupaj. Deček prezirljivo gleda na deklico, ker ne vidi na njej in v njej nič izredno močnega in junaškega; njene igre ne izražajo neugnane sile, ampak bolj ljubkost, ki mu je nad vse zoprna. Deklica pa s pomilovanjem gleda na nerodnega, surovega in zlobnega brezobzirneža.

Bog tako hoče, ker bi se drugače medsebojno motila in bi se mladostnik ne mogel razviti v celega moškega, mladostnica pa ne v celo žensko.

V razvojni dobi v dečku in deklici vse vre: zato ju je treba imeti dovolj zaposlena — seveda s pažnjo, da se preveč ne utrujata.

Notranje izločanje je vedno močnejše, zato so razlike med obema vedno izrazitejše. Dmišljiva stopa v ozadje, miselnost zori. Tudi hotenje postaja vztrajnejše in gre za bolj stvarnimi cilji. Ko se zavesta samega sebe, se zavesta tudi drug drugega.

Dr. Jaklič — Svetla pot

CVETNA NEDELJA

Iz svetega evangelija po Mateju

Ko se je približal Jezus Jeruzalemu in prišel do Betfage na Oljski gori, je postal dva učenca ter jima naročil: Pojdita v vas, ki je pred vama, in takoj bosta našla privezano oslono in žrebe pri njej. Odvezita ju in pripeljita k meni. In če bi vaju kdo kaj vprašal, recita: Gospod ju potrebuje; in takoj ju bo pustil. — Vse to pa se je zgodilo, da se je spolnilo, kar je bilo napovedano po preroku, ki pravi: Povejte hčeri sionski: Glej, tvoj Kralj prihaja k tebi, krotak in sedeč na osliču, žrebetu vprežne oslice. — Učenca sta šla in storila, kar jima je bil Jezus naročil. Pripeljala sta oslono in žrebe; in položili so nanj svoja oblačila in so ga nanje posadili. Zelo veliko ljudi je razgrnilo na pot svoje plašče; drugi so pa sekali vejice z dreves in jih stali po poti. Množice pa, ki so šle pred njim in za njim, so vzklikale: Hozana sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!

Na cvetno nedeljo se pri sv. maši bere ali poje namesto kratkega evangeljskega odstavka celo dolgo poročilo o Jezusovem trpljenju, kakor ga je podal Matej. Dostavek o slovesnem vходу v Jeruzalem pa se bere ali poje pred blagoslovom oljk.

Že v 4. stoletju so kristjani v Jeruzalemu na to nedeljo popoldne hodili na Oljsko goro. Tam so brali iz evangelija dogodke, ki se nanašajo na ta dan oziroma na ta kraj, in prepevali pobožne pesmi. Proti večeru so prebrali odstavek o slovesnem vходу Jezusovem v Jeruzalem. Nato so se razvrstili v procesijo in krenili proti mestu. Otroci so nesli v rokah palmovce ali oljkove vejice. Tako so šli v cerkev božjega groba in se potem v mraku razšli.

NE GREM K SPOVEDI

Prijatelja sta se srečala

Sivolasi katehet je srečal svojega nekdanjega učenca. Tako je nanese, da sta morala govoriti, čeprav Tone ni rad govoril z duhovniki pred veliko nočjo... Dobri katehet je v razgovoru spomnil svojega znanca: »Kaj pa, Tone, k spovedi prideš za veliko noč?« — »E, kaj bom hodil, nimam nič povedati. Kradem ne, ubijal nisem, po krivem...« — »Počasi, prijatelj! Glej tam gre dimnikar. Vsaj enkrat v letu pride ta črni mož v hišo, da pometa dimnike, sicer bi se lahko saje vnele. Kako mora biti sajasta duša, ko se grehi vse leto v njej nabirajo! Misliš, da jaz ne hodim k spovedi? Tudi škof in papež hodita. Vsi se moramo spovedovati svojih slabosti.«

»Da, gospod, saj nič ne rečem, toda življenje je danes drugačno. Povsod se oznanja svoboda in tudi tu!« — »Odlučno, Tone! Ugajaš mi, ker si vedno odkrit kot nekdo v šolski klopi. Glej, ni večje svobode kot je svoboda poštenega kristjana. Ta duhovna svoboda

Ta lepa navada se je sčasoma razširila povsod in dobila današnje oblike. Koder ni palm in oljk, jih nadomešča drugo zelenje, zlasti mlado vrbje. Butarice iz vrbovih mladik so v navadi v velikem delu Slovenije; te butare so primerno okrašene s pomladnim zelenjem. Tudi Rusi pravijo tej nedelji »vrba nedelja«.

Začenja se veliki teden. Cerkev nam živo stavi pred oči žalostno odrešilnega trpljenja, ki se mu je podvrnil Sin božji. Ta žalostna pridoba na dramatski moči s slovesnostjo današnjega dne. Jeruzalemsko ljudstvo ga sprejema z velikim navdušenjem: Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Čez nekaj dni bo isto ljudstvo vpilo: Križaj ga! V sramotnem sprevodu ga bodo peljali na morišče.

Ta ljudska nestanovitnost nam da mnogo gradiva za premišljevanje. Vprašamo se lahko: Kaj je prav za prav »Ljudska volja«? Kdaj se izraža prava ljudska volja? Kaj velja »ljudsko sodišče«? Vprašamo se tudi lahko: Kaj je prav za prav »ljudstvo«? Ali je pamet v glavi posameznika ali v skupini ljudi, ki se je zbrala na trgu?

Učimo se prave modrosti od Jezusa. On ljudstva ni zaničeval, ampak mu je hotel pomagati. Toda ljudske komande ni priznaval. Poznal je nestanovitnost množice in vedel, kako se za krinko »ljudske volje« skrivajo temne sile, ki hočejo vse kaj drugega kot srečo in zadovoljnost vseh posameznikov. V Jeruzalemu so na veliki petek nahujskale judovski množico, da je klicala kri Jezusovo nase in na bodoče rodove. In kazen božja ni izostala; Jeruzalem je bil razdejan. Obrnimo ta nauk na moderne čase...

pa se rodi v vsakoletni velikonočni spovedi. Govori, kar hočeš, - da smo si spoved izmislili duhovniki, da je nepotrebna, da ni časa, da se je bojiš, - pravim, govori, kar hočeš, vedno ostane kot pribito: le spoved je vir prave duhovne svobode. Tone, misli na to, spomni se svoje lepe mladosti, spomni se konca in — na svidenje!«

Velikonočna dolžnost

Odraslega človeka pač ne spravi na kolena v spovednico duhovnikova beseda, niti papirnato vabilo ali stara navada. Gre k spovedi, ker se je globoko uveril, da je to njegova dolžnost. Kakor mora plačati davke, kakor mora poravnati dolgove, tako si je dolžan očistiti vest. Taka je zapoved, božje naročilo po sveti materi Cerkev: »Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in v velikonočnem času prejmi Sveto Rešnje Telo!«

Ta zapoved velikonočne dolžnosti je tako velika, da bi bil v nevarnosti odpada, kdor bi jo vede opuščal in preziral. Dru-

žinski oče, ki ne bi opravil velikonočne dolžnosti, bi bil v polujšanje svoji družini. Tak oče s svojim slabim zgledom pridiga upor proti Cerkvi, proti Bogu.

V zapovedi velikonočnih zakramentov se pokaže vsa skrb svete matere Cerkve za nje duhovne otroke. »Gorje otrokom, ki to njeno materinsko skrb odklanjajo in gazijo. Prijatelji, vse je zastoj! Kdor Cerkve ne uboga, ta je nima za mater. Kdor pa Cerkve nima za mater, ta nima in ne more imeti Boga za očeta!«

Naročilo iz Lurda

Lani 11. februarja je minulo 90 let, kar se je v Lurdu prikazala Brezmadežna Mati Božja. Ob neki prikazni je Marija naročila mali Bernardki, naj označi vsemu svetu te velike besede: »Pokora, pokora, pokora!« Isti opomin je Marija poslala svetu iz Fatime.

Prijatelj, misli na to! Misli na svoje življenje, na svojo družino, na svoj narod. Z božjo pomočjo boš spoznal najvišje ideale, ki jih naš Cankar milo kliče: mati, domovina, Bog. V luči teh zakladov pa žarita še dva zadnja, najbolj važna. Ime jima je: *duša, večnost.*

Socialna šola

Zadnjič smo začeli v naši razpravi o socialnem življenju z novim poglavjem, ki smo mu dali naslov gospodarsko življenje. Preden pa preidemo na čisto gospodarsko vprašanje, moramo na kratko obdelati še nekaj, kar je v tesni zvezi z gospodarskim življenjem: to je *vprašanje prebivalstva.*

Človeško življenje je najvišja dobrina na tem svetu. Obilen zarod je zato nekaj dobrega, zahteva pa primerna sredstva za vzdrževanje. Človeštvo je dolžno, da se razmnožuje, država pa mora skrbeti za vzdrževanje ljudi. Pomanjkanje sredstev za preživljanje lahko včasih vpliva na število rojstev, vendar pa zaradi tega ne sme nihče predpisovati omejevanja rojstev. Celibat, pozni zakoni ali zdržnost v zakonu — vse to samo po sebi ni nemoralno. Zdržnost iz nadnaravnih ali tudi samo naravnih vzrokov je lahko zaslužna žrtev. Zapoved »Rastita in množite se« ne zahteva od vsakega človeka, da bi se moral poročiti. Pri poklicih, katerih dolžnosti so težko združljive z zakonskim življenjem, je samski stan celo nekaj višjega kot zakon. Duhovniki bi na primer težko izpolnjevali svoje dolžnosti, če bi bili poročeni.

Naloga zakona pa je *porajanje novega življenja.* Od trenutka, ko zakonca izkoristita svojo pravico do zaroda, ne smeta storiti ničesar, kar bi zarod preprečilo. Uporabljanje vseh sredstev, ki omogočajo spolno življenje med zakoncema, istočasno pa preprečujejo zarod, so proti naravni in krščanski moral. Isto velja za odpravljane plodu. Samo Bog je gospodar življenja in smrti pri rojenem ali še nerojenem človeku in te pravice si ne sme nihče drug prilaščati.

Javna oblastva imajo pravico in dolžnost, zabranjevati razširjanje nauka o tako imenovanem neomaltuzianizmu, ki uči, da je treba zarod umetno omejevati, kakor tudi uporabljanje sredstev, ki prepričujejo spočetje. Javna oblastva nimajo pravice, predpisovati sterilizaci-

jo človeških bitij ali na splošno prepovedati sklepanje zakonov iz zdravstvenih, oziroma higienskih razlogov.

Ker mora torej javna oblast podpirati človeški zarod, je njena dolžnost, da vodi *zdravo politiko*, ki se ozira predvsem na družino in ji omogoči dostojno življenje ter vzdrževanje. Njena posebna naloga je skrbeti za primerna zdrava stanovanja, olajševati davčna bremena, ki bi prikrajšala družinska sredstva za vzdrževanje, poleg tega pa mora skrbeti, da bodo družine s številnimi otroki dobivati posebne podpore, družinski očetje pa družinske doklade. Očetje naj dobijo take plače, da materam ne bo treba hoditi na tako delo, ki bi bilo v škodo njihovih družin in otrok.

Nekatere države rešujejo vprašanje odvišnega prebivalstva z emigracijo in kolonizacijo. Oblast mora pri tem skrbeti za emigrante v gmotnem in duhovnem pogledu. Kolonizacija je dopustna, če so v kaki državi veliki neobjudeni prostori, ki lahko nudijo kruh potrebnemu prebivalstvu kake druge države. Pri tem pa je treba spoštovati lastninske in vse druge pravice, ki jih je domače prebivalstvo prej imelo. Kolonizacija je upravičena le, če neka organizirana in višje civilizirana država prebivalstvo kolonije res v vseh pogledih dviga ter ga umsko, versko, poklicno in moralno vzgaja. Kolonizacija, ki bi služila zgolj izkoriščanju kolonij, bi bila moralno nedopustna.

(Dalje)

Kitajsko pismo

Rdeči val se počasi razliva iz severa proti jugu Kitajske. Kaj pri tem doživljajo goreče duše misijonarjev, je nepisano. Preberite izvorno pismo, ki ga je pred kratkim svoji rodni sestri poslal tirolski frančiškan p. Gilbert Reiter, predstojnik misijonske postaje Kiyang na kateri deluje tudi slovenski misijonar p. Rudolf Pifko OFM. Odkriva ti popolno pripravljenost katoliških misijonarjev, medtem ko so se protestantski misijonarji že v novembru in decembru z letali umaknili v Združene države.

»... Gotovo si že vse, mogoče slišala o sedanjem položaju na Kitajskem. Da, naša preluba Kitajska že leto, dve, doživlja grozne dni. In pri tem zdaj prodirajo rdeči vedno dalje, iz dneva v dan bliže nam. Na mejah naše pokrajine Hunan že postaja vroče. Domala celo sosednjo pokrajino so rdeči že zavzeli. Kamorkoli pridejo, *teče v potokih kri mučencev*

Pred kratkim sem bil pri našem predstojniku v Jungčovu, ki naš sedanjí položaj zelo dobro pozna. Rekel je dobesedno: »Kdor misijonarjev hoče oditi, prejme na pot moj blagoslov, da more tako mirne vesti zapustiti misijon. Kdor pa hoče kljub razmeram ostati, je od mene dvakrat blagoslovljen!...« Sestre misijonarki pa so dobile nalog, pripraviti se za morebitni beg.

Zdaj smo ponovno sezidali misijonske postaje, spravili v tek vse ustanove za širjenje svete vere. Lahko rečem: z izredno božjo pomočjo. Rdeči bodo verjetno v kratkem času iz vsega napravili kup razvalin... V božjem imenu! — Uničenje našega misijona pri vdoru Japoncev (od vseh postaj ni osta-

la nepoškodovana niti ena. Op.) me je spravilo skoraj do roba groba. Zdaj pa vse kaže, da bo treba zopet *k daritvenemu oltarju.*

In tokrat ne le primesti daritveno žrtev; ampak se sam darovati! Trdno sem odločen, z božjo pomočjo ostati na mestu tudi v primeru, da pridejo rdeči. Že nad dvajset let prosim ljubega Boga za milost mučeništva in zdaj, kakor izgleda, je prišla ura žrtvovanja. S svetim Andrejem bi želel vzklikniti: »O sveti križ, na katerem so viseli Gospodovi udje! Tako dolgo pričakovan, tako goreče iskan in končno pripravljen za mojo hrepenečo dušo! Sprejmi zdaj tudi mene in me predaj Učeniku po tem, po katerem sem nekoč prejel odrešenje!...« Dva dni in dve noči je sveti Andrej visel na križu in pri tem celo pogonom oznanjeval evangelij. Če to premišlujem, me zagrabi neutešljivo hrepenenje, da bi smel tudi sam deliti usodo tega velikega apostola. A teži me le mučno vprašanje: »Ali pa bom mogel prestatiti, ko pride nadme ura odločitve?«

Toda saj tudi sveti mučenci niso izvršili tega iz svojih moči. Le po božji pomoči so se usposobili za največje muke...

Končno te, draga sestra, iz vsega srca prosim: pomagaj mi izprostiti od Svetega Duha ne-

(nadaljevanje na 4. strani)

Koledar za prihodnji teden

10. aprila. NEDELJA. Cvetna nedelja ali oljénica. — Marko, spoz.

11. PONEDELJEK. Konrad, sp.

12. TOREK. Julij I., papež.

13. SREDA. Hermenegild. Bil je sin Leovigilda, kralja zapadnih Gotov na Španskem (okoli leta 600 po Kr.). Gotje s kraljem vred so bili vdani arijski krivi veri. Hermenegild pa se je spreobrnil nazaj k pravi katoliški veri. Oče ga je dal zapreti v ječo, in ker je ostal stano viten, ga je dal v ječi obglaviti.

— Danes se postavi božji grob in začne se opravila Velikega tedna.

14. VELIKI ČETRTEK. Spomin zadnje večerje. Po slovesni gloriji orgle in zvonovi utihnejo; Cerkev žaluje s trpečim Jezusom. Po sv. maši se prenese sv. Rešnje Telo v božji grob; oltarji se *razkrijejo*; tabernakelj na velikem oltarju ostane odprt in večna luč ugasnjena. Škofje posvečujejo sveta olja (križmo, olje za krščence in olje za bolnike), potem umivajo noge dvanajsterim starškom, kot je Jezus po zadnji večerji umival noge apostolom.

15. VELIKI PETEK. Spomin Jezusove smrti na križu. Pri jutranjem sv. opravilu se bere Trpljenje po spisu sv. Janeza ev. Potem se molijo molitve za vse stanove in ljudi. Nato se razkrije sv. razpelok, ki ga duhovščina in verniki pobožno počaste. Iz božjega groba se prenese že prejšnji dan posvečena hostija na veliki oltar, kjer jo po kratkem opravilu mašnik zavžije in sv. opravilo zaključí. — Angleži pravijo temu dnevu »Dobri petek«; saj je bil na ta dan človeški rod odrešen.

16. VELIKA SOBOTA. Opravila tega dne so se v prvi dobi krščanstva obhajala ponoči od sobote na nedeljo, zato že vsa merijo na veselje in radost, ki nam jo budi misel na Jezusovo vstajenje. Slovesnost se blagoslavlja ogenj, velikonočni sveča in krstna voda. Pojo se liturgije vseh svetnikov, nato se začne sv. maša. Ko mašnik zapoje gloriole se oglase orgle in spet zapoje zvonovi, koj nato se poje alcluja.

Dvajseto stoletje in njegove naloge

Bivši angleški ministrski predsednik Winston Churchill, ki je vodil Anglijo ter vse zavezničke v najtežjih trenutkih vojne s Hitlerjem, je imel prejšnji teden v ameriškem mestu Bostonu govor, v katerem nam je podal obširen pregled sedanjega položaja, ki je nastal po vojni. Nekatere misli iz njegovega govora so naslednje: Na mirovni konferenci v Versaillesu so sprejeli blazno in napačno misel, da bodo premaganci mogli plačati stroške zmagačev iz prve svetovne vojne. Ker se nam ni posrečilo uničiti bolševizma ob njegovem rojstvu in pritegniti Rusijo v demokratični red, se zdaj zbirajo nad nami težki črni oblaki. Nadalje je govoril o Organizaciji združenih narodov. Ta Organizacija je neurejena in zrahljana zaradi neprenehnega sovjetskega nasprotovanja in zaradi temeljnega razkola med komunizmom in ostalim človeštvom.

Ko sem pred tremi leti govoril v Fultonu na povabilo predsednika Trumana, je nadaljeval Churchill, so moje tedanje napovedi mnoge zmedle in osupnile. Dogodki pa so do najmanjših podrobnosti potrjali pravilnost mojih napovedi. Danes je ozračje precej spremenjeno. Nikomur se ne bi posrečilo doseči tako velikih preobratov v javnem mnenju Združenih držav, Velike Britanije in Evrope, če ne bi k temu pomagala Sovjetska vlada s svojo čudno politiko. Lahko se vprašamo: zakaj Sovjeti premišljeno ravnaajo tako, da so združili proti sebi ves svobodni svet? Moj osebni odgovor na to čudno uganko, nadaljuje Churchill, je naslednji: Sovjeti so zato tako napravili, ker se bolj boje za hodenega prijateljstva kot njegovega sovraštva. Ruski narod namreč ne sme vedeti, kaj se godi zunaj po svetu, in svet ne sme vedeti, kaj je v Sovjetski zvezi in njenem podložniškem taboru.

Churchill je nadaljeval, da ima štirinajst ljudi v Kremlju v suženjstvu milijone ljudi. Ta deščica samovoljnikov je prepričana, da mora na vsak način obdržati meje neprehodne, če se hoče polastiti svetovne nadvlade. Nato je pripomnil, da so sedanji odnošaji Sovjetske zveze do ostalih svetovnih sil takšni kot jih zgodovina še ne pomni. Slično ravnanje bi v

prejšnjem času povzročilo oborožen spopad.

Padec Kitajske je največja nesreča po končani vojni, po drugi strani pa smo doslej uspešno vzdržali v Evropi. S čudovitim naporom pri letalskih dobavah za Berlin smo premagali zimo in s tem pridobili — čeprav drago — čas za mir. Dejstvo, da so Amerikanci prehranjevali dva milijona ljudi v Berlinu, medtem ko jih je sovjetska vlada hotela izstradati, je bilo za nemški narod najboljša šola. Evropske obnove in združitve ne bo mogoče doseči brez sodelovanja nemškega naroda.

Stojimo pred nečem, pravi Churchill, kar je v nekem smislu strašnejše od Hitlerjeve Nemčije. Hitler je bil močan zaradi svojega sovražstva do semitov, ker je bil prežet z duhom gospodujočega naroda, štirinajst mož iz Kremlja pa tvori skupno s svojo strankarsko hierarhijo neke vrste cerkev komunističnih vernikov, ki imajo povsod tudi svoje mislonarje. To so komunistični petokolonaši, ki se skrivajo med vsakim narodom. To so ljudje, ki samo čakajo na dan, kdaj bodo lahko zavladali nad svojimi sonarodnjaki in zili nanje ves svoj politični srd. Njihov nauk pa je zaslužjenje človeka pod državnim bičem. Za njimi stoji najštevilnejša vojska na svetu, pripravljena, da razširi sovjetsko oblast nad svetom v večji meri, kot je kdaj sanjal kak cesar ali car. Prepričan sem, da bi bila Evropa že pod komunističnim jarmom in London pod točo bomb, če se Sovjetska zveza ne bi bala atomske bombe. Churchill je nadaljeval, da dela čas v našo korist, vendar pa je potrebna velika čuječnost v sedanji hladni vojni. Vojna ni nezbežna. Ne smemo izgubiti niti zaupanja, niti potrpljenja.

Churchill je na koncu podčrtal, da ne čuti sovraštva do ruskega naroda. Vedno sem želel, da bi Ruse povsod sprejeli kot brate velike človeške družine. To ostane še vedno naš cilj. Te besede smo objavili, ker je Churchill še vedno ena izmed vodilnih svetovnih osebnosti, ki položaj zelo dobro pozna. Kakor je nekoč svaril pred Hitlerjevo nevarnostjo, tako svari zdaj pred komunistično nevarnostjo. Njegove besede so tem pomembnejše, ker so se doslej vedno uresničile.

Duhovna obnova za slov. izobražence bo v Trstu 10., 11. in 12. aprila ob osmi uri zvečer v kapeli pri cerkvi Srca Jezusovega (Via del Ronko).

Dopisi

Rupa

Menda je samo naša vas, ki v našem »Katoliškem glasu« še ni dala nobenega dopisa. Vzroka skoro ne vem navesti. Najbrž pri nas ni posebnih novic. Nikarte pa misliti, da lista ne beremo, zato pa se tudi »Soča« pritožuje čez nas. Prosim, gospod urednik, da smatrate »Sočine« pritožbe za našo pohvalo. Če bo pa kdaj kaj posebnih novic, se bomo brez strahu oglasili.

Slivno

Sporočiti vam moram, da še nobenega lista nisem tako rad bral kakor »Kat. glas«. Tudi v naši vasi sami je list marsikomu dobrodošel. Seveda je dosedanja fratelančna politika imela svoj čas precej kredita v naši vasi. Sedaj, hvala Bogu, jemlje tudi pri nas svoj žalostni ali veseli konec, kakor ga že hočete imenovati. Seveda je sedaj med ljudmi neka zagrenjenost. Toda tudi to bomo preboleli in zasijalo bo zopet staro kraško sonce.

Plešivo

Malo nas je ostalo tokraj meje. Naši otroci morajo v slovensko šolo v Krmin. V začetku smo bili celo brez dušnega pastirja, saj lastne fare nismo zmogli. Vendar smo sedaj na boljšem. V Subidi imamo stalno nedeljsko službo božjo. Po Božiču smo imeli tudi blagoslov naših hiš. Kopljemo in delamo po naših vinogradih. Suša nam je sicer dala priložnost, da smo vsa dela lepo dovršili, na drugo plat pa nam zdaj grozi uničiti ves naš trud.

Novice

Naša prihodnja številka bo izšla na 8 straneh. Cena bo zato povišana na 20 lir.

Učiteljsko predavanje

DSKU opozarja svoje člane in cenj. učiteljstvo Svobodnega tržaškega ozemlja na predavanje o socialnem vprašanju, ki se bo vršilo v četrtek, dne 14. t. m. v Trstu pri Svetem Antonu novem (ulica Ponchielli št. 2 III. nadst.).

Nova maša

G. Lojze Sardoč iz znane slovenske družine, ki je l. 1941 stopil v kartuzijanski red, v Farneti pri mestu Lucca bo kot oče Lanuil posvečen 16. t. m. v mašnika v Lucchi, kjer bo drugi dan daroval tudi svojo prvo sv. mašo. Obilo božjega blagoslova.

Omejitev porabe električnega toka v Gorici

Radi trajajoče suše so oblasti

ukinile električni tok na vseh vodih od 7. zjutraj do 6. zvečer. Ker so pa nekatere črte, kjer tok nujno potrebujejo od te ukinitve izvzete, ne smejo zasebniki, ki so slučajno tem elektrovodom priključeni, v omenjenem času rabiti električnega toka. Kdor bo zasačen, da tok kljub temu uporablja, bo strogo kaznovan. Ukinitve bo trajala do 2. junija.

Dekan Janko Žagar v Idriji zaprt

Preč. gospoda Jankota Žagarja so lokalne oblasti te dni zaprle. Gospod se nahaja v idrijskih zaporih. Vzrok njegove aretacije ni znan. Ljudstvo le ugiblje.

Župna cerkev v Idriji

Znano je, da je bila za časa partizanskih borb župna cerkev v Idriji zelo poškodovana. Zdaj so pa začele tamkajšnje oblasti še preostale razvaline podirati in odvažati material. Zdi se, da na novo cerkev ne računajo več.

Stavbeni načrti za Male Rojce v Gorici

Na štandrskih Malih Rojcah, kjer je bilo nekoč vojaško vežbališče, so se goriške oblasti odločile postaviti nov velik kompleks stanovanjskih hiš za istrske izseljence. Drugi del pa so odločili za novo športno igrišče. Pravijo, da bodo stavbe že letos pod streho.

Povrnitev starih priimkov

Zavezniška vojaška uprava za Trst je s posebnim ukazom št. 55 na novo dala možnost vsem osebam, ki so jim italijanska oblastva na katerekoli način spremenila priimke, da zahtevajo z vlogo na consko predstavništvo povrnitev starega priimka. Dolžnost vseh zavednih Slovencev je, da se za to pobrigajo čimprej.

Predor pod goriškim gradom

Ta novi predor bo v najkrajšem času odprt za promet. V teku so še poslednja cestna dela. Prometa pa ne bo nikoli posebnega radi novih državnih mej.

Velikonočne šolske počitnice

Zaključek pouka na vseh šolah bo radi velikonočnih praznikov dne 11. t. m., šolski pouk se zopet prične v torek po Veliki noči.

Velika suša

Suša, ki traja, kakor pravijo tisti, ki imajo za vreme poseben spomin, že cele tri dolge mesece, grozi postati naravnost pogubonosna za naša polja. Smo v aprilu, pa radi suše ni ne zelenja ne cvetja. Kmetje so po pravici v težkih skrbeh za letošnjo setev. Tako suhe pomladi niti najstarejši ne pomnijo.

Pavlinski misijon v Gorici

za italijanske vernike je v polnem teku. Bog mu daj obilo uspeha.

Otvoril ga je sam Prezvizišni knez in nadškof z uvodnim govorom ob šh zvečer pred veliko množico na trgu za cerkvijo sv. Ignacija.

Gospodarski listek

Letošnji pridelek pšenice v Evropi

Ameriško poljedelsko ministrstvo je sporočilo, da znabiti v mnogih evropskih državah letos ne bodo dosegli proizvajalnih ciljev za pšenico. V mnogih področjih, zlasti pa na iberskem polotoku in v južnovzhodni Evropi je suho vreme med setvijo zelo škodovalo ozimini. Med države, katerih ozimina bo letos manjša kot pa leta 1948, lahko prištevamo Britanijo, Irsko, Portugalsko, Švedsko, Jugoslavijo in Grčijo, verjetno pa tudi Bolgarijo in Romunijo. Francija in Italija bosta imeli isti pridelek; Belgija, Nizozemska, Danska, Poljska in Madžarska pa bodo pridelale več.

Spremembe in nove odobritve za nabave

Uprava za gospodarsko sodelovanje je objavila določeno število novih odobritev nakupa in sprememb prejšnjih odobritev. Spremembe so postale potrebne zlasti v teh zadnjih tednih zaradi preureditve in revizije Evropskega obnovitvenega programa, ki se zdaj bliža koncu prvega leta svojega obstoja. Spremembe so bile potrebne za vse udeležene države tako glede narave kot glede vira ali časa dobave proizvodov na podlagi programa.

S temi odobritvami je skupni znesek odobritev, ki so bile dovoljene za posamezne države, sledeči:

Avstrija	228.251.000 dolarjev
Belgija in Lux.	195.984.000 »
Danska	102.067.000 »
Francija	1.063.950.000 »
Nemška bicona	365.131.000 »
Franc. cona Nem.	92.080.000 »
Grčija	162.863.000 »
Islandija	5.787.000 »
Irška	70.550.000 »
Italija	548.645.000 »
Indonezija	61.265.000 »
Nizozemska	391.548.000 »
Norveška	82.113.000 »
Švedska	32.647.000 »
Trst	10.842.000 »
Trčija	12.846.000 »
Vel. Britanija	1.235.292.000 »

Skupna vsota odobritev Uprave za gospodarsko sodelovanje za vse podpirane države, vključno Kitajsko in Korejo, je dosegla 25. marca 4.884.310.000 dolarjev.

Kulturni obzornik

»Duhovno življenje«

V Buenos Airesu izhaja že 13. leto slovenski kat. časopis »Duhovno življenje«. Ustanovil ga je pokojni duhovnik Jože Kastelic, prvi

PIERRE L'ERMITE

Kako sem ubila svojega otroka

Neka mati je šepnila svoji sosedki, ko sta srečali Dominika v spremstvu otrok:

»Glej, kako jih je lepo videti!« Na koncu uličice, v kateri je stal patronaž, so se otroci poslovili:

»Na svidenje, gospod Dominik!« In mu mahali s čepicami, dokler ni izgubil za hišami.

Tedaj je Dominik drugič začutil, da je zopet stopil nekoliko naprej, da je župnik z njim zadovoljen in da se v njem — čeprav je še zelo omahljiv — poraja duša bodočega voditelja.

Navada, naša druga narava, se v človeku počasi ukorenini, se obrne v svojo smer in se utrdi.

Četrtek in nedelja sta postala Dominiku prav posebna, skoraj sveta dneva, ko se ni menil, naj ga je kdorkoli ne vem kam vabil.

Neka mala Lolita iz prijateljske družine je neki četrtek popoldne zbrala več tovarišic, da bi igrale tenis. Dominik je čutil do nje posebno ljubezen in ji ni nikdar odbil nobeno prošnje. Zato se je zelo začudila, ko ji je kratko odgovoril, da ne pride.

In poslej je bilo vedno tako. Mati se je od kraja upirala tej nepričakovani odločnosti, ki ji ni bila prav nič po volji.

Ob nedeljah in četrtek je po navadi obiskovala svoje prijateljice, ali pa je k njej kdo prišel, in četudi ni bila mati Grakhov, vendar je ja

mela rada pri sebi svojega sinčka, ki je bil še zelo zelo mlad in ji je vedno delal čast.

Vendar je molčala in čakala ugodnega trenutka.

Nekaj pa mora tudi dovoliti tako velikemu, lepemu in bogatemu dečku... Saj bi se lahko še kaj hujšega navadila! Kaj je to, če zahaja k župniku Firminu ali v njegov patronaž v predmestju?

Sicer pa si niti ni bila na jasnem, kako je prav za prav, ker ji Dominik ni nikoli naravnost povedal, da je v nedeljo in četrtek popoldne v patronažu. Doma ga pač ni bilo, a kaj, mlad človek že tako ni stanovit in se mnogokrat navdušuje za mmljivje ideje. Gospa Yholdy je upala, da se bo Dominikova gorečnost kmalu polegla. Njen sin hodi v patronaž! E, malenkost, kakor če bi kadil. Kadil pa tako ne! Rajši bi

seveda videla, ko bi se lepó napravil in se učil golfa ali tenisa ali jahanja, toda dečko hodi rajši v telovadnico župnika Firmina. — Mislila je namreč, da v patronažu samo telovadijo. — No, to ga bo gotovo mnilo, ko se bo začel ozirati za kakšno sestrično ali za ono dekljico, katero ima ona že dolgo, v mislih. In to se mora zgoditi prav kmalu, saj pozna čustvenost svojega sina.

Zaenkrat pa o tem ni bilo govora, ker se je Dominik pridno učil in se bavil s čisto drugačnimi stvarmi. Zanjama ga je — ne da bi mu bila že popolnoma po godu — ljudska duša, ker je tako zamotana vprav radi tega, ker se javlja v toliko posameznikih.

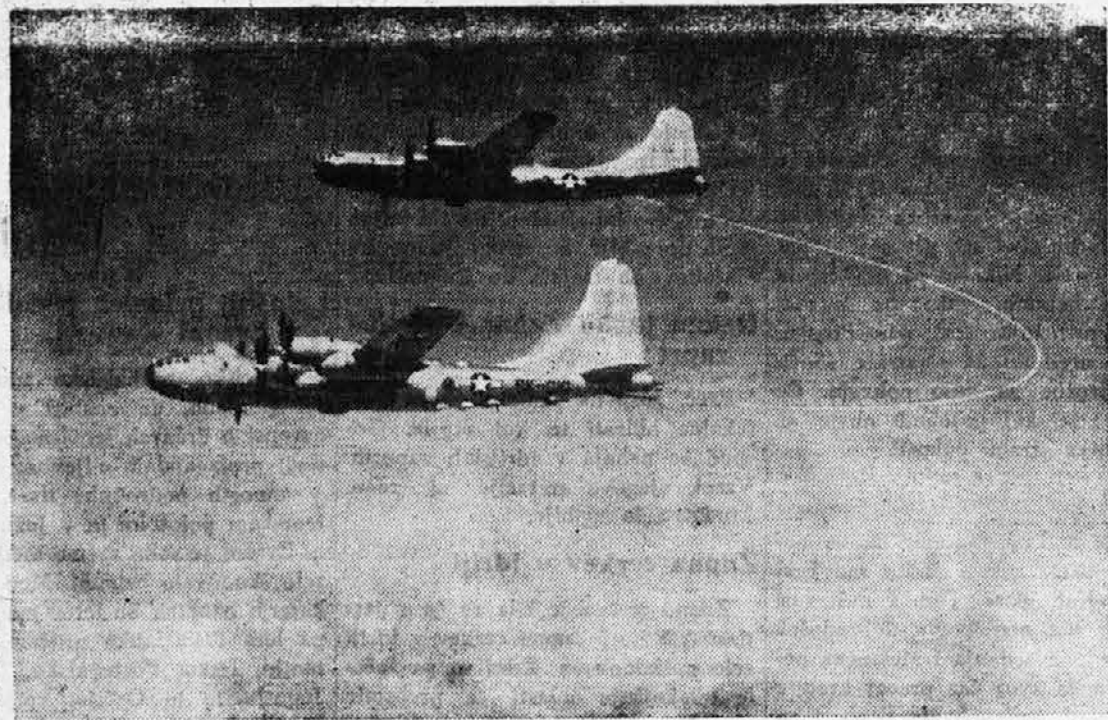
Vsak dan je bolj spoznaval tropo mladeničev, ki so tvorili patronaž. Tu je bilo neotesanih dečakov, ki so cenili vrednost posameznika sa-

mo po debelosti mišic na rokah ali nogah; drugi zopet po tem, kdo zna boljše pihati na trobento; mnogo jih je živelo edino za tekme. In vse to je bilo nekoliko prepojeno z zelo plitvimi krščanstvom. K maši so prihajali skupaj, kot bi gnal čredo... Kadar ni bilo župnika zraven, je čul Dominik — pred njim, ki je bil laiki, jih ni bilo dosti sram — strašne pomenke. Čim pa se je prikazal župnik, je vse utihnilo.

Marsikateri otrok je bil telesno ali duševno pokvarjen; ali je bil oče strahovit pijanec ali pa je bila sicer družina na slabem glasu, in mnogo teh ubogih malčkov je bilo jetičnih. Sploh tvorijo ti ljudje svet zase, kot bi se jim niti ne sanjalo, da je mogoče še kako drugače živeti...

»Torej? Kaj potem?«

»Ali niso ljudje v njegovi bližini

Ameriško letalo B-50, ki je brez pristanka letelo okoli sveta (prevozilo je 23.452 milj v 92 urah). Na sliki vidimo, kako mu drugo letalo med poletom dovaja bencin.

slovenski izseljenjski duhovnik v Argentini, kjer je mnogo zlasti naših primorskih rojakov. Ker je videl, da s svojo besedo ne more obseči vseh raztresenih Slovencev, je začel izdajati »Duhovno življenje«. V njem je večinoma sam pisal o verskih vprašanjih, priobčeval pa je tudi črtice, življenjepisne slovenskih velikih mož in drugo, kar so mu pošiljali prijatelji iz domovine.

Po njegovi smrti je nadaljeval z »Duhovnim življenjem« duhovnik Janez Hladnik. Ker je prišlo v zadnjem času v Argentino več tisoč slovenskih beguncev, ki so začeli izdajati političen časopis, se je »Duhovno življenje« nekoliko reorganiziralo. Najprej se je razširil uredniški odbor na še dva duhovnika, list pa je prevzel konzorcij šestih slovenskih duhovnikov. Namen časopisa je po besedi urednikov naslednji:

»List se je umaknil tja, kamor ga kliče njegov naslov: na duhovno področje, in sicer zgolj na versko-vzgojno polje. Kažipot in informator hoče biti slovenskim katoličanom zunaj domovine... Ohraniti hoče naseljenecem vero in poštenost, največja zaklada, ki ju imajo... Iz različnih polj verskega življenja bodo sestavki. Spremljal nas bodo skozi cerkveno leto v liturgičnem življenju sv. Cerkve, odkrivali bogastvo resnice božjega razodetja, razlagali lepo zapovedi. Staršem bodo pomagali pri težkem delu vzgoje njihovih otrok, fante in dekleta krepili v njih rasti in boju, otrokom po njih pojmi govorniki o božjih stvarih. Pogledali bomo moderne socialne probleme in iskali njih rešitve tudi za nas. V pregledu življenja sv. Cerkve po svetu bomo iskali vzorov za boje in v domačem obzorju ostali v stiku z brati in sestrami v tujini in, kolikor bo mogoče, zasledovali tudi življenje svojih doma. Španskim prijateljem se

hočemo predstaviti z duhovnimi biseri našega miselnega sveta... Da bo list tudi zanimiv, bomo prinašali med besedilom tudi slike iz domačega slovenskega življenja od nekdaj in danes... Sodelavci so vsi gg. prof. slovenske teološke fakultete v San Luisu, mnogi drugi duhovniki ter več duhovnih pisateljev, pesnikov in literatov — laikov.«

Doslej sta prišli do nas januarjska in februarjska številka. Obe se odlikujeta po visoki vrednosti in zanimivosti. Na prvem mestu je Očetova beseda ljubljanskega škofa begunca dr. Rožmana, ki stavlja svojim rojakom za zgled svetniškega škofa Barago. Prva številka je posvečena božičnim praznikom z več članki, povesticami in slikami. Zanimivost je v tem, da prinaša španski prevod znane Ušeničnikove »Knjige o življenju«. Prevod, ki ga je oskrbel prof. Gerzinič, bo izhajal celo leto. Celo leto bo izhajal tudi prevod znamenitega romana »Kar je Bog združil«. Napisal ga je največji argentinski kat. pisatelj Martinez Zuvirja, poznan pod psevdonimom Hugo West. V drugi št. so članki o Cerkvi, o socialnem vprašanju, o vzgoji otrok, nekaj povestic in drugo. Časopis je brez dvoma najboljši sedanji slovenski vzgojni list.

Javna knjižnica na trgu Hortis v Trstu

Mestna javna knjižnica na trgu Hortis šteje danes okrog 200.000 del, med katerimi dobiš tudi dragocene dokumente o tržaški zgodovini. Knjižnico so ustanovili v okolici Gorice leta 1795. Naslednje leto so jo preselili v Trst, kjer je ostala do danes. V njeni zbirki starinskih knjig so dela grofa Dominika Rossettija, celotna dela italijanskega pesnika Petrarke in papeža Pija II. ter seznam tržaških prebivalcev iz leta 1600.

prav takšni?« je začel premišljevat. Dominik. Koliko lepo napravljenih mladeničev se bavi edino le s športom! Koliko je takih, ki hočejo vseljati za nekakšne kristjane, ker tako zahteva moda! Koliko je takovih, ki so pokvarjeni telesno in duševno!... Po imenu je poznal premmoge, ki bi jih lahko uvrstil tu notri!

Razlika je le v tem, da plašč oljke zakriva kretnje, omiljuje besede in olepšava zunanost, resnica pa ostane vedno ista: uboga in usmiljenja vredna človečka narava s svojim vidnim ali prikritim samoljubjem. To boš našel nazadnje pri vsakem človeku.

In sedaj se moraš z vsemi močmi truditi, da se znebiš tega težkega in morečega jaza, ki te pritiska k tlom, in v ognju vsakdanjih žrtev si moraš oprostiti peruti, da boš poletel v one višine odpovedi, kamor kliče

Bog vse plemenite duše. »Kdor hoče hoditi za menoj,« je rekel Učenik, »naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj!... Križ človek se ne kako vzame, ker mu ga največkrat njegov stan naloži na rame. Toda odreči se samemu sebi, svoji lastni osebnosti, ki jo najdeš povsod, a je zmerom ne moreš sovražiti — čeprav Pascal drugače trdi — to pa ne gre tako lahko! In vendar, kolikokrat se lahko studiš sam sebi, če pogledaš v svojo notranost, kjer se celo pod nadnaravnim videzom skrivajo vsi drugačni, večasih celo nemoralni nagibi, iz katerih si storil svoja najboljša dejanja! V koliki meri moraš ohraniti svojo lastno osebnost in koliko se moraš otrestiti samega sebe, da ne boš ne angel ne žival? Kako boš našel onaj način življenja, ki ti ga je namenil Bog? Oh,

Za naše ugankarje

Rešitev ugank iz naše 8. številke:

- 1) Polž, Polh
- 2) Računska uganke se reši takole:

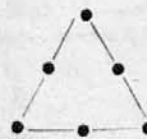
8	3	4
1	5	9
6	7	2

Število, ki ga dobiš v smeri vseh črt je 15.

Tokrat pa so naše uganke zbudile veliko zanimanje. Odgovorov smo dobili precej. Izpit pri prvi uganke so vsi srečno prestali. Pri drugi pa so vsi žalostno propadli; porabiti se namreč morajo vse številke od 1 do 9. Tako je nagrada šla po vodi.

NOVE UGANKE:

- 1) Računska uganke: O Božiču so vprašali Janeza koliko let je star. Fant jo je radovednežem takole zabelil: Čez 10 let bo moj oče trikrat toliko star, kakor sem jaz danes. Pred 10. leti je bil moj oče dvakrat toliko star, kakor sem jaz danes.
- Koliko let imata oče in Janez?
- 2) Računski trikot:

V trikotu postavite mesto črnih pik številke 20, 30, 40, 50 in 60 tako, da je vsota števil ob vsaki stranici enaka!

Nagrada bo ista kakor zadnjič.

Športni teden

Trideseto kolo v italijanskem prvenstvu je dalo sledeče izide:

Roma - Fiorentina 1:1, Atalanta - Genoa 0:0, Livorno - Inter 0:2, Bari - Juventus 2:1, Bologna - Lazio 2:0, Milan - Modena 5:1, Torino - Novara 4:0, Lucchese - Padova 4:0, Sampdoria - Palermo 2:2, Pro Patria - Triestina 3:1.

Torino, vodeči klub v 1. razredu, je premagal Novaro s 4:0.

Prihodnjo nedeljo bodo imeli Triestinci v gosteh prvaka Turina. Izgleda na izid tekme so odprti.

V italijanski nacionalni ligi so se doslej odlikovali sledeči strelci:

1. Nyers (Inter) 22 golov; 2. Amadej (Inter) 19 golov; 3. Carapellese (Milan) 17 golov.

V 3. razredu, v katerem sodeluje 20 moštev, je vrstni red zaenkrat tale:

1. Treviso, 2. Udinese in Pro Gorizia, 3. Mestrina, 4. Libertas. Slede ostali.

V Ceseni so goriški igralci nudili hud odpor in so podlegli le s pičlo razliko 0:1.

Meddržavna tekma med nogometnima reprezentancama Švice in Avstrije se je končala z rezultatom: Avstrija - Švica : 2:1 (1:0).

Letošnji jugoslovanski prvak v nogometu je »Rdeča zvezda« iz Beograda.

Leoni (Legnano) je zmagal v kolesarski dirki, ki nosi naslov »Giro del Piemonte«.

TOTOCALCIO
X 1 1 3 1 1 1 X X 1 2 1

ZANIMIVOSTI SEVERNI SIJ

Predvsem moramo reči, da ime ni prav srečno izbrano, ker ta nebesni pojav se ne javlja samo na severni polobli, ampak tudi na južni. Javlja se pa na različne načine. Zdaj se javi kot navadna svetloba, drugič se prikažejo na slabo razsvetljenem nebu snopi žarkov smaragdnozelenih, rožnate, rubinske, oranžne in modre barve. Prikažejo se tudi veljkanski loki svetlobe, ki segajo od horizonta do zenita in ki neprenehoma spreminjajo svojo barvo. Vidijo se tudi raznobarvne zavese in druge tvorbe, dokler vse skupaj ne izgine ter se zopet prikažejo zvezde. — Severni sij je prebivalcem severnih krajev zelo znan pojav; od 60 stopinj severne širine višje nastopi sto takih pojavov na leto.

Razlaga severnega sija ni še popolnoma gotova. Verjetno je severni sij v zvezi s tako zvanimi protuberancami, to je z ogromnimi izbruhih sonca, ki dosežejo višino 300 tisoč km in še čez in ki sestojijo iz plinov in lahkih metalov kakor tudi iz negativnih in pozitivnih delcev (elektronov in žarkov alfa), ki se radi svoje neskončno majhne teže, velike začetne hitrosti in radi svetlobnega pritiska izmaknejo privlačni

Kitajsko pismo

(Nadaljevanje z druge strani)

zasluženo moč! Skozi vso večnost ti bom vračal iz nebes za tvojo dobroto.

Verjetno je to moje zadnje pismo, moj zadnji pozdrav, moj poslednji blagoslov na zemlji, ki ti ga pošiljam. Zato na svidenje pri Bogu v nebesih!...

Ali ni skromno pisemce kitajskega misijonarja vredno priobčenja? Njegova vsebina nas naravnost sili, da se v svojih molitvah zavzamemo za kitajsko tragedijo. Tudi mi, Slovenci, ko imamo s položajem v domovini skrbi dovolj? Da, zlasti še mi, saj nam mora biti prav zato, ker na lastni koži čutimo komunistični bič, trpeči kitajski narod še bolj pri srcu.

Fr. B

DAROV!

Družbenica Trst 100; M. družbenica Trst za pirhe 500; N.N. iz Podgore kot preplačilo 210; N.N. iz Gorice 100.— lir.

Bog povrni!

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE«

I. H. 100; Ivan Mlakar pošilja iz Belgije za slovenske sirote 800; neka zbirka 725; družbenica M. iz Gorice 1000; Perko Ivanka za sirotne otroke 250; N.N. učitelj 500; neimenovana v Gorici 100; dva neimenovana 1800; preostanek prispevka otrok »Solskega doma« za cvetje na presrani grob Rajmunda Simčiča 1366; Plesničar Marija v Gorici 200; R. P. 200 lir.

Srčna hvala vsem in zagotovilo molitve!

Za Veliko noč

bogata izbira prav kar došlega ženskega in moškega poletnega perila.

Modna trgovina

»Sri sonca«
IVAN LUPŠE-TRST
Via Raimondo 1

sili Sonca ter se razpršijo po vsej miru. Ko pridejo ti delci do zemeljske atmosfere ter zadenejo ob jonizirane atome Kennely-Heavysiderjeve zračne plasti, povzročijo tako zvani severni sij, kakor povzročijo katodični žarki v neonskih žarnicah jonizacijo plina in znane svetlobne pojave.

Severni siji motijo radijske oddaje, posebno one na kratke valove, motijo pa tudi telefonski in telegrafski promet. Posebno močni so ti siji in omenjene motnje ob času velikih sončnih peg, ki se pojavljajo vsakih enajst let.

Odgovorni urednik: Stanko Stanin
Tiska tiskarna Budin v Gorici

radnik v banki »Credit Lyonnais«, je bil vedno veselga in vedrega obraba. Sicer ni bil Bog ve kako zmožen, toda človek se je lahko popolnoma zanesel nanj. Patronaž mu je bil kakor družina in najbolj je bil vesel, če mu je kdo poveril kako naročilo ali dal vezati knjige. Bil je nadvse skrben knjižničar in tudi ob desetih ponoči se mu ni tožilo krevsati v najbolj oddaljeno ulico Deux Poteaux, da je poiskal kakega starega Julesa Vernea, ki so ga pozabili vrniti. Šele potem je mirno spal.

Drugi pa, tudi že starejši, je bil enako dobrega srca in neprekosljiv šaljivec v svojem oddelku. Otroci so delali z njim, kar so hoteli: skakali so mu na hrbet, ga vleklji za brado in ga obdelovali, kakor če psi dobe starega merjasca.

Ko so ga popustili, je Dominik pričakoval, da bo razjarjen planil in

se znesel nad njimi za tako početje. Njemu pa se na misel ni prišlo kaj takega.

Vedno je bil enako dobre volje in ljubeznjiv in prijazen z vsakim, a bil je tudi zelo preudaren mladenič. Kaj je neki na dnu te duše? Ali je samo prirojena potrpežljivost ali — kdo naj ve? — morda pravi ponižna svetost?

Taka vprašanja si je dostikrat zastavljal Dominik, ki je potreboval močnih zgledov, da ne omaga strmji poti.

Razen teh, ki so bili vsaj na naj tako silno preprosti, je bilo patronažu nekaj tudi res odličnih zmožnih mladeničev. Bil so vrli gospodarji in vodniki, ki so zavarovali znanje s svojimi tovariši, skrbeli za njih, in jih vodili, a tudi pokarali in ukrotili, če je bilo treba.

(Nadaljevanje)